

# Számítási módszerek a fizikában 1.

## 2. zárthelyi dolgozat

2021. 11. 29. 14.15-15.45

Név:

Neptun kód:

1.	2.	3.	4.	5.	$\Sigma$ :

1. Legyen  $V$  a legfeljebb másodfokú valós együtthatós polinomok vektora a (10 p.)  
valós számtest felett. Tekintsük az alábbi műveletet.

$$T : V \rightarrow V \quad p(x) \mapsto p(x+1)$$

(Például  $T(x^2 + x + 2) = x^2 + 3x + 4$ .)

1. Mutassa meg, hogy  $T$  lineáris operátor.
2. Írja fel a  $T$  operátor mátrixát az  $e_1 = 1, e_2 = x, e_3 = x^2$  bázisban.

2. Tekintsük a következő egyenletrendszert, ahol  $a, b \in \mathbb{R}$  paraméter. (7+3 p.)

$$\begin{cases} x_1 + 2x_2 - x_3 = b \\ 2x_1 + 6x_2 + ax_3 = 3b + 1 \\ x_1 + 3x_2 + 2x_3 = b + 1 \end{cases}$$

- a.) Az  $a$  és  $b$  paraméter mely értéke esetén lesz az egyenletrendszernek nulla, egy illetve végtelen sok megoldása.
- b.) Adja meg az egyenletrendszer megoldását a fenti esetekben.

3. Legyen  $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -2 \\ -2 & 2 & 5 \\ -1 & -2 & 1 \end{pmatrix}$ . Számolja ki a  $A^{-1}$  mátrixot. (10 p.)

4. Határozza meg az alábbi mátrix determinánsát. (10 p.)

$$B = \begin{pmatrix} \pi & \pi & -\pi & 4\pi \\ 1 & 3 & 1 & 5 \\ 2 & 2 & 0 & 6 \\ 4 & 6 & -2 & 20 \end{pmatrix}$$

5. Legyen  $C = \begin{pmatrix} 5 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \\ 1 & 2 & 2 \end{pmatrix}$ , valamint  $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \cos\left(\frac{\pi x}{3}\right)$ . (4×5 p.)

- a.) Határozza meg a  $C$  mátrix  $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$  sajátértékeit és a hozzájuk tartozó  $v_1, v_2, v_3$  sajátvektorokat.
- b.) Adja meg a  $v_i$  vektor által meghatározott egyenesre való ortogonális vetítés  $P_i$  mátrixát az  $i = 1, 2, 3$  esetben.
- c.) Adja meg a  $C$  mátrix spektrálfelbontását.
- d.) Számolja ki az  $f(C)$  mátrixot.